

Raadsavond	4-11-2024
Zaaknummer	702805
Portefeuillehouder	Dolf Kistemaker
Vorbereid door	Beheer & Projecten
Onderwerp	Integraal Beheerplan Openbare Ruimte 2025 - 2029

Beslispunten

1. Het IBOR 2025-2029 vast te stellen en in te stemmen met de voorgestelde kwaliteitsniveaus.
2. Bij de jaarlijkse Richtnota de areaaluitbreiding in kaart te brengen met de gevolgen voor het onderhoudsbudget. In diezelfde Richtnota jaarlijks de afweging te maken hoe de areaaluitbreiding financieel wordt vertaald.

Wat willen we bereiken

Met de actualisering van het IBOR voor de periode 2025-2029 wordt beoogd om de openbare ruimte schoon, heel en veilig te beheren, daarbij rekening houdend met de verschillende ambities in het raadsakkoord en het college uitvoeringsprogramma.

Samenvatting

Het college stelt voor om het nieuwe Integraal Beheerplan Openbare Ruimte (IBOR) voor de periode 2025-2029 vast te stellen. Uit de evaluatie van de huidige periode blijkt dat 65-70% van de in het IBOR 2019-2024 gestelde kwaliteitsdoelen zijn behaald en in sommige gevallen zelfs zijn overtroffen. Op basis van deze positieve resultaten wordt voorgesteld om de kwaliteitsniveaus van de afgelopen planperiode grotendeels te handhaven, inclusief de wijzigingen naar aanleiding van de C&K avond. Het college stelt wel voor om onkruid op verharding op de fietspaden niet op C niveau maar op B niveau te onderhouden. En bedrijven terreinen op B niveau te onderhouden. Er bestaat een financieel risico door gebrek aan een vaste indexatie van de beschikbare budgetten en mogelijke kostenstijgingen (in geval van tussentijdse aanbestedingen). Daarom wordt een tussentijdse evaluatie in 2027 aanbevolen om de financiële haalbaarheid te blijven waarborgen.

Inleiding

Het huidige Integraal Beheerplan Openbare Ruimte (IBOR) loopt van 2019 tot en met 2024. Dit plan bepaalde de kwaliteitsniveaus voor het onderhoud van de openbare ruimte in de verschillende gebieden. Op basis van deze niveaus zijn normbedragen vastgesteld en is het beheerbudget berekend.

De eerder genoemde evaluatie laat zien dat 10-15% van de beheertypen een hogere kwaliteit behaalde dan gepland, 15-20% een lagere kwaliteit en 65-70% voldeed aan het vastgestelde ambitieniveau. Voor de periode 2025-2029 is het doel om de vast te stellen ambitieniveaus te realiseren, met extra focus op klimaat adaptief beheer.

Het IBOR voor 2025-2029 is geactualiseerd, met een nieuwe doorrekening op basis van actuele areaalgegevens en de kwaliteitsniveaus zoals opgehaald in de Context en Kaders bijeenkomst van 30 september jongstleden. Het nieuwe plan wordt ter goedkeuring aan de gemeenteraad voorgelegd, waarmee het kwaliteitsniveau en het bijbehorend beheerbudget voor de periode 2025-2029 wordt bepaald.

Argumenten

In juli 2024 vond een evaluatie plaats om te toetsen of de beoogde kwaliteit in de praktijk wordt behaald. De resultaten laten zien dat 10-15% van de beheertypen een hogere kwaliteit bereikt dan gepland, 15-20% een lagere kwaliteit en 65-70% voldoet aan de vastgestelde ambities. Daarmee kan geconcludeerd worden dat de aflopende planperiode succesvol wordt afgesloten.

Naar aanleiding van de evaluatie van de afgelopen planperiode is de conclusie dat de organisatie goed invulling heeft gegeven aan de in het IBOR gestelde ambities. En in sommige gevallen het beter doet dan de gestelde ambities. Dit is een resultaat dat vooral toegeschreven kan worden aan onze eigen buitendienst, die in een vroegtijdig stadium zaken signaleert en oppakt. Maar ook door slim gebruik van de raamcontracten (werk met werk maken) voor het (groot) onderhoud.

Het college stelt voor om de ambities, zoals aangegeven tijdens de C&K vergadering van 30 september, die veelal een continuering van de huidige beheerambities betekent, over te nemen voor de komende periode. Om het in de praktijk beter en logischer te kunnen beheren wordt daarbij echter één afwijking voorgesteld. Het college stelt voor om onkruid op verharding niet op het voorgestelde C niveau vast te stellen, maar op het huidige B niveau te handhaven. En om bedrijven terreinen niet gedeeltelijk op C niveau maar op B niveau te onderhouden. Dit zorgt voor een eenduidige beeldkwaliteit, waardoor het beheer in de praktijk eenvoudiger wordt. Bovendien is dit beter te communiceren door onze beheerders en buitendienst aan inwoners en/of ondernemers, maar ook aan uw raad.

Met uitzondering van het kwaliteitsniveau voor onkruid op verharding op fietspaden zijn hieronder de voorgestelde kwaliteitsniveaus weergegeven.

Beheercategorie - Beheergroep	Centra	Woongebieden	Fietspaden	Doorgaande wegen	Bedrijventerrein	Buitengebied
▷ GROEN	< B >	< B >	< B >	< C >	< C >	< C >
▷ VERHARDING	< B >	< B >	< B >	< B >	< C >	< C >
▷ WATER	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >	< C >
▷ MEUBILAIR	< A >	< A >	< B >	< C >	< C >	< B >
▷ OPENBARE VERLICHTING	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >
▷ RECREATIE	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >
◀ REINIGING	< B >	< B >	< B 1 >	< B >	< B >	< B >
▷ AFVALBAKKEN	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >
▷ VUIL OP (HALF)VERHARDING	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >
▷ NATUURLIJK VUIL OP (HALF)VERH	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >
▷ VUIL IN BEPLANTING	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >
▷ VUIL OP GRAS	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >
▷ NATUURLIJK VUIL BEPLANTNG-GF	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >	< B >
▷ ONKRUID OP VERHARDING	< B >	< B >	< C >	< B >	< B >	< B >

Ten opzichte van het huidige kwaliteitsniveau in het huidige IBOR is er een aantal ambities gewijzigd naar aanleiding van de C&K bijeenkomst.

- Verharding op doorgaande wegen van een C naar een B niveau;
- Meubilair binnen de centra en woongebieden van een B naar een A niveau en voor het buitengebied van een C naar een B niveau;
- Onkruid op verharding op de fietspaden van een B naar een C niveau.

Wanneer de huidige kwaliteitsniveaus doorberekend worden ontstaat er een verschil met de huidige beschikbare begroting. Dit komt neer op een verschil van €128.000. Als de kwaliteitsniveaus gehanteerd worden zoals besproken in de C&K avond ontstaat er een tekort van €201.000. Dit komt neer op een verschil van 1,8% met het huidige budget voor de openbare ruimte. En dat verschil is verwaarloosbaar te noemen. Omdat het financiële model geen rekening houdt met onze (op dit moment) gunstig aanbestede raamcontracten is er alleen een theoretisch tekort. Het cluster Beheer en Projecten is van mening dat de nieuwe kwaliteitsniveaus behaald kunnen worden met de financiële middelen die nu aanwezig zijn. Daarom stelt het college voor om bij het vaststellen van het nieuwe IBOR het huidige budget te handhaven.

Kantttekeningen

In het IBOR is geen vaste indexatie van de genoemde beheerbudgetten voorgesteld. Het model waarop de financiële berekening is uitgevoerd biedt hiervoor geen ruimte. De afgelopen jaren hebben ons ook uitgewezen dat vanwege (geopolitieke) omstandigheden het lastig is om vooraf vast te stellen wat nodig is om prijsstijgingen op te vangen.

Risico's

Zoals bij de kanttekeningen benoemd, is er altijd een financieel risico wat betreft indexaties. Dit geldt ook voor areaaluitbreidingen, die niet automatisch leiden tot verhoging van de beheerbudgetten. Dit risico wil het college ondervangen jaarlijks bij de Richtnota de areaaluitbreiding in kaart te brengen met de gevolgen voor het onderhoudsbudget. Zodat tijdens de richtnota een bestuurlijke keuze gemaakt kan worden over de financiële vertaling van de areaaluitbreiding en eventueel de indexaties.

Duurzaamheid

NVT

Participatie en inspraak

Op 30 september hebben de verschillende fracties in de raad input geleverd middels een "knoppensessie" waarbij iedere partij door middel van stellingen kon aangeven welke kwaliteitsniveaus van de verschillende beheeronderdelen, in de verschillende beheergebieden toegepast zouden moeten worden. Deze input is verwerkt in de voorgestelde kwaliteitsniveaus.

Financiële consequenties

De beleidsmeting en de nieuwe financiële doorrekening voor het herijkte IBOR laten zien dat er een theoretisch tekort van €212.000 ontstaat om te kunnen voldoen aan de opgehaalde en voorgestelde ambities. Omdat de uitgevoerde evaluatie laat zien dat de huidige ambitieniveaus over het algemeen worden gehaald en het (theoretisch) tekort 1.9% van de totale beheerbudgetten bedraagt, stelt het college voor om de huidige budgetten voor de openbare ruimte te handhaven. Dit wordt ook ondersteund door het advies van de verantwoordelijke clusters.

Beheer discipline	Budget	Waarvan investeringskrediet
Groen	€ 1.764.839,00	
Verharding	€ 3.751.437,00	€ 1.750.000,00
Water	€ 328.539,00	
Meubilair	€ 76.720,00	
Openbare verlichting	€ 407.969,00	
Recreatie	€ 51.796,00	
Reiniging	€ 251.903,00	
Overig	€ 4.301.690,00	
TOTAAL:	€ 10.934.893,00	

Regio

NVT

Evaluatie

Het college stelt voor om het IBOR in 2027 middels een beleidsmeting en nieuwe doorrekening te evalueren en zo nodig op dat moment nieuwe keuzes te maken m.b.t. de kwaliteitsniveaus en/of de beheerbudgetten.

Roelofarendsveen, 22-10-2024

Burgemeester en wethouders van Kaag en Braassem,

de gemeentesecretaris,

J.J. Démoed

de burgemeester,

A. Heijstee-Bolt

Bijlagen behorend bij het voorstel

1. Integraal Beheerplan Openbare ruimte 2025-2029
2. Memo evaluatie IBOR 2020-2024
3. Memo Inventarisatie groen 2024